REGERINGSKANSLIET

Slutlig

Kommenterad dagordning

2009-01-08

Jordbruksdepartementet

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 19 januari 2009

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktslistan

3. Ordförandeskapets arbetsprogram

- Presentation

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Det tjeckiska ordförandeskapet avser att på rådsmötet redogöra för sitt arbetsprogram för jordbruks- och fiskesektorn. Punkten är en informationspunkt.

På jordbrukssidan kommer det tjeckiska ordförandeskapet att lägga fokus på behandlingen av grönboken om livsmedelskvalitet där man hoppas nå överenskommelse om rådsslutsatser. Tjeckien kommer även att anordna en konferens på temat. Det tjeckiska ordförandeskapet prioriterar också det fortsatta förenklingsarbetet och definitionen av mindre gynnande områden, s.k. LFA. Även på dessa områden hoppas man nå rådsslutsatser. Det informella jordbruksministermötet i Brno den 31 maj till 2 juni 2009 kommer att ägnas åt direktstödens framtid.

På fiskeområdet är våren alltid lugnare än hösten trots att viss utjämning skett. Flera viktiga frågor kommer ändå att behandlas under våren; härunder både förslaget till ny kontrollförordning samt förslaget till en samlad förordning vad avser tekniska regleringar för Västerhavet.

I vanlig ordning kommer endast två av vårens jordbruks- och fiskeråd att ägnas åt att behandla fiskefrågor; rådsmötet i april och juni.

Inom områdena livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurskydd kommer tjeckerna att fortsätta det påbörjade arbetet med förordningarna om skydd av djur vid tidpunkten för slakt eller avlivning resp. om animaliska biprodukter. Tjeckerna kommer även att ta över arbetet med förslagen om ny förordning om livsmedelsinformation till konsumenterna och översyn av förordningen om nya livsmedel.

Tjeckerna kommer inom området för skogsfrågor att fortsätta arbetet med förordningen om skyldigheter för dem som placerar timmer och timmerprodukter på marknaden (FLEGT).

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram. Punkten är en informationspunkt.

EU-nämnden
Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden.

4. Rekommendation från kommissionen till rådet om bemyndigande för kommissionen att inleda och föra förhandlingar med Internationella vinorganisationen (OIV) om villkor och närmare bestämmelser för Europeiska gemenskapens anslutning

- föredragning av kommissionen

Dokumentbeteckning
13934/08

Rättslig grund
-

Bakgrund
Kommissionen har för avsikt att inleda förhandlingar med den internationella vinorganisationen (OIV) om kommissionens anslutning till organisationen. Kommissionen begär därmed mandat att inleda förhandlingar med OIV. OIV är en mellanstatlig organisation med vetenskaplig och teknisk inriktning som är verksam på områdena vinodling, vin, vinbaserade drycker, bordsdruvor, russin och andra produkter från vinodling.

OIV består i dagsläget av 43 medlemsstater. Sex av EU:s medlemsstater har inte anslutit sig till OIV, närmare bestämt Storbritannien, Polen, Danmark, Litauen, Lettland och Estland.

Med anledning av att gemenskapslagstiftningen numera helt omfattar OIV:s samtliga behörighetsområden, anser kommissionen det önskvärt att formalisera och stärka gemenskapens status inom OIV, så att gemenskapen kan verka för sammanhållning på internationell nivå och skydda gemenskapens intressen.

Kommissionen anser det lämpligast att gemenskapen blir fullvärdig medlem. Enligt de grundläggande bestämmelserna för organisationen skulle gemenskapen också kunna tilldelas särskild observatörsstatus eller bjudas in att delta som gäst, men ingen av dessa lösningar anses lämplig av kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige har inget emot att kommissionen ges mandat att påbörja förhandlingarna med OIV. I förhandlingsprocessen bör Sverige framförallt vara uppmärksam på hur frågor med hälsoaspekter hanteras.

EU-nämnden
Frågan har tidigare inte varit föremål för samråd i EU-nämnden.

5. (ev.) Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om livsmedelspriser i Europa, inbegripet en färdplan för hur livsmedelskedjan ska förbättras

- föredragning av kommissionen

Dokumentbeteckning
-
Rättslig grund
-

Bakgrund
Livsmedelspriserna ökade dramatiskt världen över under 2007 och nådde sina högsta nivåer under våren 2008. Detta förvärrade situationen för fattiga i framför allt utvecklingsländerna, vilket föranledde aktivitet från en rad internationella organisationer. Kommissionen presenterade ett meddelande den 20 maj 2008 och FAO arrangerade en högnivåkonferens på temat i Rom 3-5 juni. Flera rådskonstellationer diskuterade de negativa effekterna av höga livsmedelspriser under våren: Jordbruks- och fiskerådet den 19 maj; Allmänna rådet 26-27 maj och Ekofin den 3 juni. I Europeiska rådets slutsatser från den 20 juni uppmanades kommissionen att övervaka verksamheten på finansmarknaderna för råvaror, inklusive spekulativ handel, och deras inverkan på prisutvecklingen och eventuella politiska konsekvenser. Europeiska rådet uppmanade vidare kommissionen att rapportera om denna fråga före toppmötet den 15-16 december och då överväga lämpliga politiska åtgärder, inbegripet åtgärder för att förbättra insynen på marknaden.

Kommissionen presenterade den 10 december ett meddelande; *Food Prices in Europe* (COM(2008)821/4). Trots att priserna blivit lägre under hösten 2008 förutspår kommissionen att prisnivån inte kommer att återgå till samma nivåer som innan prisuppgången. För att minska prisfluktuationen föreslår kommissionen övervakning av konkurrenssituationen i förädlings- och handelsledet; åtgärder för att stärka sektorns konkurrenskraft; ett stärkt konsumentskydd, exempelvis genom förenklade prisjämförelser; samt att protektionism bör motverkas.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige välkomnar kommissionens meddelande och dess avsikt att bevaka situationen på marknaden för livsmedelsprodukter och granska konkurrenssituationen i förädlings- och handelsledet.

EU-nämnden
Frågan var föremål för samråd i EU-nämnden inför Jordbruks- och fiskerådet den 19 maj och har även i samband med andra rådskonstellationers möten om livsmedelspriser varit föremål för samråd i EU-nämnden.

6. Förslag till förordning om skyldigheter för verksamhetsutövare som marknadsför timmer och träprodukter på marknaden

- Riktlinjedebatt

Dokumentbeteckning
14882/08 AGRI 336 ENV 703 FORETS 57 COD 1353 DEVGEN 190 RELEX 777 JUR 441 UD 191

Rättslig grund
Artikel 175.1 i EG-fördraget.

Bakgrund
EU beslutade 2003 om en handlingsplan för att motverka illegal avverkning och därtill kopplad handel, FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade). Handlingsplanen innehåller en rad åtgärder, bl.a. främjande av handel med legalt avverkat virke genom särskilda avtal. I linje med detta beslutade rådet 2005 om ett system med samarbetsavtal med stora virkesexporterande länder (EU- FLEGT) för att reducera illegal avverkning av skog och stoppa importen av illegalt avverkat virke till EU. Sedan dess har EU med hjälp av ett antal aktiva medlemsstater startat förhandlingar med några viktiga exportländer för att sluta partnerskapsavtal (Voluntary Partnership Agreements, VPA). Genom dessa partnerskapsavtal ska exporterande länder förbinda sig att vidta åtgärder och införa ett licenssystem för att garantera att exporterat virke är lagligt avverkat. EU ska å sin sida förbinda sig att endast acceptera import av virke från

partnerskapsländer som åtföljs av licens som visar att virket är lagligt avverkat. Dessutom ska EU bistå partnerländerna för att systemet ska fungera, och stödja utvecklingen av övervaknings- och spårsystem.

Bilaterala avtal är dock inte tillräckligt eftersom det hittills inte varit möjligt att teckna VPA-avtal med alla länder som EU köper timmer ifrån.

Andra åtgärder inom handlingsplanen är bl.a. stöd till timmerproducerande länder för förbättrad lagefterlevnad, främjande av policies för offentlig upphandling, samt stöd till den privata sektorns initiativ för ett ökat socialt ansvar.

Enligt handlingsplanen för FLEGT har kommissionen haft i uppdrag att föreslå ytterligare åtgärder för att motverka illegal avverkning. Kommissionen offentliggjorde den 17 oktober 2008 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

Förslaget är föremål för en policydebatt vid Jordbruks- och fiskerådets möte den 19 januari 2009. Vid Jordbruks- och fiskerådet den 27-28 oktober var förslaget till förordning uppe som en informationspunkt.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige är generellt positivt till arbetet med FLEGT och anser att arbetet mot olagliga avverkningar är mycket viktigt. Sverige strävar dock efter en realistisk syn på vilka krav som kan ställas på länder med svaga strukturer. Det mest effektiva sättet att minska olagliga avverkningar är att stärka nationella myndigheters kontroll av hela skogsbruket och inte enbart av den del som går på export till EU.

Regeringen anser att förslaget till förordning är en viktig signal om att olagliga avverkningar och handel med virke eller produkter från olagliga avverkningar inte accepteras. Det är bra att det i förslaget till förordning framgår att detta är **en** åtgärd av flera mot olaglig avverkning. Arbetet med att stärka de berörda ländernas strukturer för lagefterlevnad, minskad korruption och tydliga markägar- och brukarrättigheter är exempel på andra viktiga åtgärder. Initiativ som syftar till att stärka hållbart skogsbruk i alla länder måste stödjas.

Regeringen anser att förslaget samt dess tillämpning och effekter är otydligt i vissa delar. Regeringen välkomnar därför en diskussion om hur förslaget till förordning och de tillhörande tillämpningsföreskrifterna kan förtydligas och konkretiseras för att syftet med förslaget kan uppnås på ett effektivt sätt.

Regeringen menar vidare att det är viktigt att det ges tid till analyser, både av i vilken utsträckning förslaget kommer att leda till minskad handel av

olagligt avverkat timmer, samt hur förslaget påverkar det nationella skogsbruket i medlemsländerna.

Regeringen anser att det är viktigt att förslaget till kontrollsystem utformas på ett sätt som begränsar den administrativa bördan för företag och myndigheter. Regeringen anser också att det i första hand är befintliga nationella system som ska användas för att uppfylla förordningens krav på uppföljning och dokumentation av legalitet, spårbarhet, m.m.

EU-nämnden
Frågan har varit uppe i EU-nämnden i juli och december 2007, samt i september och oktober 2008.

7 a) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller har framställts av genetiskt modifierad raps T45 (ACS-BNØØ8-2) till följd av saluföring av denna raps i tredjeländer till och med 2005 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003

- Antagande

Dokumentbeteckning
15039/08 AGRILEG 188 ENV 753

Rättslig grund
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder särskilt artiklarna 7.3 och 19.3 och artikel 5 i rådets beslut 1998/468/EG. Beslut fattas genom kommittéförfarande (föreskrivande kommitté).

Kommissionen ska förelägga kommittén ett förslag. Kommittén ska yttra sig över förslaget med kvalificerad majoritet. Kommissionen kan anta förslaget om det är förenligt med kommitténs yttrande. Om åtgärderna inte är förenliga med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges (kommissionen kan varken stödja eller motsätta sig förslaget med kvalificerad majoritet) ska kommissionen överlämna förslaget till rådet.

Då kommittén har överlämnat sitt förslag till rådet p.g.a. icke-beslut i kommittén kan rådet anta eller motsätta sig kommissionens förslag med kvalificerad majoritet. Detta ska ske inom tre månader annars får kommissionen själv anta sitt förslag. Om rådet motsätter sig förslaget ska kommissionen ompröva sitt förslag. Kommissionen får förelägga rådet ett ändrat förslag, åter lägga fram sitt förslag eller lägga fram ett lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Företaget Bayer CropScience AG har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade rapsen T45 på marknaden. Ansökan om tillstånd gäller användning av rapsen i livsmedel, foder och för tekniskt bruk. Sojan är genetiskt modifierad för att vara tolerant mot ogräsmedlet glufosinatammonium.

Bayer CropScience AG har i sin ansökan och i inlagor till kommissionen uppgett att saluföring av T45-rapsfrön har upphört efter planteringssäsongen 2005. Därför avser ansökan enbart förekomst av T45-raps till följd av tidigare odling i tredjeländer.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) har yttrat sig om den genetiskt modifierade rapsen MON T45 och bedömer att den är lika säker för människa, djur och miljö som sin konventionella motsvarighet. Livsmedelsverket och Statens jordbruksverk delar EFSA:s bedömning.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige bör rösta för kommissionens förslag om godkännande av den genetiskt modifierade rapsen T45 eftersom EFSA och ansvariga svenska myndigheter har bedömt den som lika säker som vanlig raps.

EU-nämnden
Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden tidigare.

b) Förslag till rådets beslut om utsläppande på marknaden i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av en nejlika (Dianthus caryophyllus L. linje 123.8.12) som modifierats genetiskt för blommans färg

- Antagande

Dokumentbeteckning
16271/08 AGRILEG 213 ENV 883

Rättslig grund
Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG, särskilt artikel 18.1 första stycket och artikel 5 i rådets beslut 1998/468/EG. Beslut fattas genom kommittéförfarande (föreskrivande kommitté).

Kommissionen ska förelägga kommittén ett förslag. Kommittén ska yttra sig över förslaget med kvalificerad majoritet. Kommissionen kan anta förslaget om det är förenligt med kommitténs yttrande. Om åtgärderna inte är förenliga med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges

(kommissionen kan varken stödja eller motsätta sig förslaget med kvalificerad majoritet) ska kommissionen överlämna förslaget till rådet.

Då kommittén har överlämnat sitt förslag till rådet p.g.a. icke-beslut i kommittén kan rådet anta eller motsätta sig kommissionens förslag med kvalificerad majoritet. Detta ska ske inom tre månader annars får kommissionen själv anta sitt förslag. Om rådet motsätter sig förslaget ska kommissionen ompröva sitt förslag. Kommissionen får förelägga rådet ett ändrat förslag, åter lägga fram sitt förslag eller lägga fram ett lagstiftningsförslag.

Bakgrund
Företaget Florigene Ltd. har ansökt om tillstånd för att släppa ut den genetiskt modifierade nejlikan Dianthus caryophyllus L., linje 123.8.12. på marknaden. Ansökan om tillstånd gäller import, distribution och återförsäljning av den genetiskt modifierade nejlikan. Nejlikan är genetiskt modifierad för ändrad färg.

Florigene Ltd. har lämnat in sin ansökan till den behöriga myndigheten i Nederländerna. Enligt bedömningsrapporten från den behöriga myndigheten i Nederländerna finns inga skäl att vägra tillstånd för utsläppande på marknaden.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) har yttrat sig om den genetiskt modifierade nejlikan och gör bedömningen att den inte väntas få någon negativ inverkan på människor och djurs hälsa eller på miljön. Statens jordbruksverk delar bedömningarna från den Nederländska behöriga myndigheten och EFSA.

Kommissionen har tidigare lagt fram förslaget för beslut i Artikel 30-kommittén. Vid omröstningen kunde kommittén inte avge ett yttrande med kvalificerad majoritet varken för eller emot kommissionens förslag. Förslaget underställs därför rådet för beslut.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige bör rösta för kommissionens förslag om godkännande av den genetiskt modifierade nejlikan Dianthus caryophyllus L., linje 123.8.12 eftersom den behöriga myndigheten i Nederländerna som mottagit och granskat ansökan om utsläppande på marknaden har bedömt den som lika säker som vanlig nejlika. EFSA och ansvariga svenska myndigheter delar den nederländska behöriga myndighetens bedömning.

EU-nämnden
Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden.

8. Övriga frågor

a) (ev.) Förhandlingarna i WTO-Doharundan

– Information från kommissionen

Dokumentbeteckning
-

Rättslig grund
Artikel 133 i EG-fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet. Dock gäller enighet vad gäller tjänsteförhandlingarna (delad kompetens mellan EU och medlemsstaterna) och därmed också för WTO-förhandlingarna som helhet.

Bakgrund
WTO-förhandlingarna har nu pågått i mer än sju år. Förhandlingarna har karakteriserats av ett antal sammanbrott och missade deadlines. Förhandlingarna suspenderades helt sommaren 2006 p.g.a. bristen på framsteg. De kunde dock återupptas i november 2006 och sedan dess har fyra konkreta utkast till avtalstext på jordbruksområdet presenterats, det senaste kom den 10 juli 2008.

Det nio dagar långa mini-ministermötet i Genève den 21-29 juli slutade ånyo i sammanbrott. Kompromissviljan tycktes stor hos WTO-medlemmarna, men den främsta stötestenen blev den s.k. särskilda skyddsmekanismen för u-länder (SSM) där USA och Indien inte kunde komma överens. SSM ger u-länder rätt att höja sitt tullskydd när importen ökar kraftigt. Tack vare de jordbruksreformer som EU vidtagit under senare år hade EU en relativt komfortabel förhandlingssits under mötet. Trots misslyckandet fanns enighet om att man måste försöka rädda det som ligger på bordet.

Diskussioner pågick under hela hösten 2008 i Genève med målsättningen att kunna fatta beslut om jordbruks- och industrivarutexterna före årets slut. Ordföranden för förhandlingsgruppen för jordbruk respektive industrivaror distribuerade den 6 december reviderade förhandlingstexter. Texterna mottogs relativt väl av förhandlingsparterna. Inte desto mindre stod det klart i mitten av december det inte fanns förutsättningar att hålla ett ministermöte trots WTO:s generaldirektör Lamys stora ansträngningar att få till stånd kompromissvilja hos huvudaktörerna. Det var framför allt USA som ansåg att tiden inte var inne för ett ministermöte. Även Indien, där val äger rum i maj 2009, spelade en roll i Lamys beslut att inte sammankalla ministrarna. Kvarvarande meningsskiljaktigheter på jordbruksområdet rör framför allt känsliga produkter[1], SSM och bomull[2].

[1] Möjlighet att för ett antal produkter, troligtvis 4 % av totala antalet tullinjer, sänka tullarna med en lägre procentsats än vad som gäller generellt.

Lamy har nu föreslagit att man ska intensifiera förhandlingarna på övriga förhandlingsområden (tjänster, subventioner, miljövaror m.m.) och att dessa områden ska förhandlas parallellt med jordbruk och industrivaror. Den nya USA-administrationen får fortsatt en nyckelroll och det är ännu oklart hur president Obama kommer att ställa sig till WTO-förhandlingarna.

Förslag till svensk ståndpunkt
Sverige stödjer kommissionens ansträngningar att nå konkreta framsteg för att föra förhandlingarna mot ett avslut så snart som möjligt. Sverige avser fortsatt framhålla vikten av att Norge, där Sverige har stora exportintressen, också bidrar med marknadsöppningar.

EU-nämnden
Frågan var senast uppe för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 28 november 2008.

[2] Fyra minst-utvecklade länder (Mali, Benin, Burkina Faso och Tchad), med stöd från många andra WTO-medlemmar, driver på för att handelsstörande stöd på bomullsområdet måste bort i syfte att göra världshandeln mer rättvis.